

සිංහලයේ ප්‍රභවය හෙළි කරන පුරාලේඛනගත සාධක පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

ගංගොඩඅරාවේ හේමාලෝක හිමි

පශ්චාද් උපාධි අධ්‍යයන පීඨය
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය
hemalokag415@gmail.com

Abstract

According to chronicles, the Sinhala nation is said to have originated with the arrival of Prince Vijaya in the 6th century BCE. Although they came from a country referred to as "lāla" in India, there is no consensus among scholars whether this land was located in the eastern or western region of India. Even after Prince Vijaya, Aryan groups continued to migrate to Sri Lanka from various regions of India. Significant events recorded in chronicles include the arrival of a thousand families belonging to the eighteen castes (Ashtādasā Shreni) along with the royal princess from the city of Madura, and the arrival of Panduvasudeva, the son of one of Vijaya's brothers, along with his group - all of which tend to point more toward the western region of India. The arrival of the six brothers of Sumitta, who was connected to the royal lineage of the Mahāvamsa, as well as the Bodhihāraka clan during the reign of King Devanampiyatissa, also relate to regions around the Gangā River and the central Indian areas. Especially during the reign of King Devānampiya Tissa, the arrival of Arahat Mahinda Thera to Sri Lanka and the establishment of Buddhism strengthened the connections with India significantly, which also contributed to the development and spread of Sinhala script and literature. The aim of this paper is to show, by considering ancient documentary evidence, that the Sinhala language originated from a group of people who spoke an Indo-Aryan Prakrit dialect or several related Prakrit sub-dialects from the northwestern region of India.

Keywords - Indo-Aryan Prakrit, Prakrit Dialects, lāla, Sinhala nation

1. හැඳින්වීම

සිංහල යන නාමයේ ප්‍රභවය පිළිබඳ ව විචාරාත්මක යොමු කිරීම ප්‍රථමයෙන් ම වැදගත් ය. මහා සිංහල ශබ්දකෝශයේ සිංහල යන වචනයට ලබා දී ඇත්තේ ලංකාවේ මුල් පදිංචිකරුවන් හා බහුතරය වූ ආර්ය ජනයා, ලංකාවේ මුල් පදිංචිකරුවන් වූ ආර්ය ජනයාගේ භාෂාව, කුරුඳු ආදී අර්ථ යි (විජයතුංග, 2012. 1862). මෙම වචනය පුරාතන යුගයට අයත් සංස්කෘත සාහිත්‍යයේ ද විද්‍යමාන වේ. සංස්කෘත පඬිවරයකු වූ රාජශේඛර සිංහල ද්වීපය පිළිබඳ මෙසේ කියයි.

“ජනශ්ව වාක්සුධාසුතිර්
මණසුතිශ්ව රෝහණා
නාන්‍යත්‍ර සිංහලද්වීපාත්
මුක්තා සුතිශ්ව සාගරා ”

(රායි, 1984: 10 සර්ග 49 පද්‍යය)

‘සිංහල’ යන වචනය පාලියෙහි සඳහන් වන්නේ ‘සිහල’ යනුවෙනි. එය ම සිහල > හෙළ > හෙළ යනු විසින් සිංහල භාෂාවට හිත්ත වී තිබේ. රත්මලානේ ධර්මාරාම නාහිමි, විල්හෙල්ම් ගයිගර්, ඩී. බී. ජයතිලක හා ජූලියස් ද ලැනරෝල් ආදී විද්වත්හු සිංහල යන්න ලිවීම මුර්ධන්‍ය ‘ළ’ කාරය යොදා ගත්හ (ජයතිලක, 1957: ෫෫). සාම්ප්‍රදායික මතවාදවලට අනුව ප්‍රත්‍යක්ෂ වන්නේ සිංහයා ලානය කළ හෙයින් සිංහල නම් වූ බව යි. සිංහයන්ගේ ලානය සිදු වූයේ පණ්ඩුකාභය කුමාරයාගේ කාලයේ බව කුමාරතුංග මුනිදාස පවසයි (මුනිදාස, 1962: 72). සිංහල යන නාමය සිංහල නමින් හැඳින්වූ වෙළෙන්දකු නිසා ඇති වූ බව කාරණ්ඩව්‍යුහයේ සඳහන් ය.

සිංහල යන්නෙහි අනෙක් අර්ථය වනුයේ කුරුඳු ගස යන්න යි. පුරාණ ලංකාවේ කුරුඳු සුලබ ව වැවුණු බවත් එහි ප්‍රසිද්ධත්වය නිසා මෙරට සිංහල නමින් හැඳින් වූ බවත් වෙළෙන්දන් කුරුඳු වැනි ද්‍රව්‍ය සොයා මෙහි පැමිණි බවත් ඒ. ඒ. අභයසිංහ පවසයි (අභයසිංහ, 1989: 10). වෙළෙන්දන් බොහෝ වසයෙන් මෙරටට පැමිණි බව පන්සිය පනස් ජාතක පොතේ එන ඇතැම් කථාවලින් ද සනාථ වෙයි. මාදෝවිට ඤාණානන්ද හිමියන් ප්‍රකාශ කරන්නේ, සිංහල භාෂාව පෙරදිග මහාරාජ්‍රී මූල භාෂාව ප්‍රකෘති කොට හට ගෙන නැවත අන්‍ය භාෂා හා මිශ්‍ර වී ඇති බව යි. එය නනා විපර්යාසයන්ට භාජනය වී පැමිණි භාෂාවක් බව ද උන්වහන්සේ පෙන්වා දෙති (ඤාණානන්ද හිමි, 1963: 176).

සිංහල වර්ගයාගේ ප්‍රභවය පිළිබඳ පුරාවෘත්තයෙහි පුද්ගල නාම සඳහා සිංහ සම්බන්ධය ආරෝපණය කොට තිබෙනු දැකිය හැක්කේ ය. (සිංහයා, සිංහබාහු හෙවත් විජයසිංහ, සිංහසීවලී ආදී වසයෙන්) සිංහයා විසින් ඉදිකරනු ලැබූ පුරය ‘සිංහපුරය නම් වූ බව වංස කථාවේ සඳහන් ය. මෙවැනි සිංහපුර තුනක් පුරාතන භාරතයෙහි පිහිටි බව පරණවිතාන පෙන්වා දෙයි. සිංහයා යනු අහික සත්ත්ව විශේෂයකි. ආර්යයෝ ද එවැනි අහික පිරිසකි. ජාතියේ අහික භාවය පෙන්වීමේ අටියෙන් සිංහ යන සත්ත්ව නාමය යොදා ගන්නට ඇතැයි සිතීමට පිළිවන.

2. ක්‍රමවේදය

මේ පර්යේෂණය සඳහා යොදා ගනු ලබන පර්යේෂණ ක්‍රමය වන්නේ ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමය යි. ඊට අවශ්‍ය දත්ත රැස් කරගැනීම (Data collection) ප්‍රධාන ක්‍රමවේදයන් දෙකක් ඔස්සේ සිදු කෙරේ. එනම්,

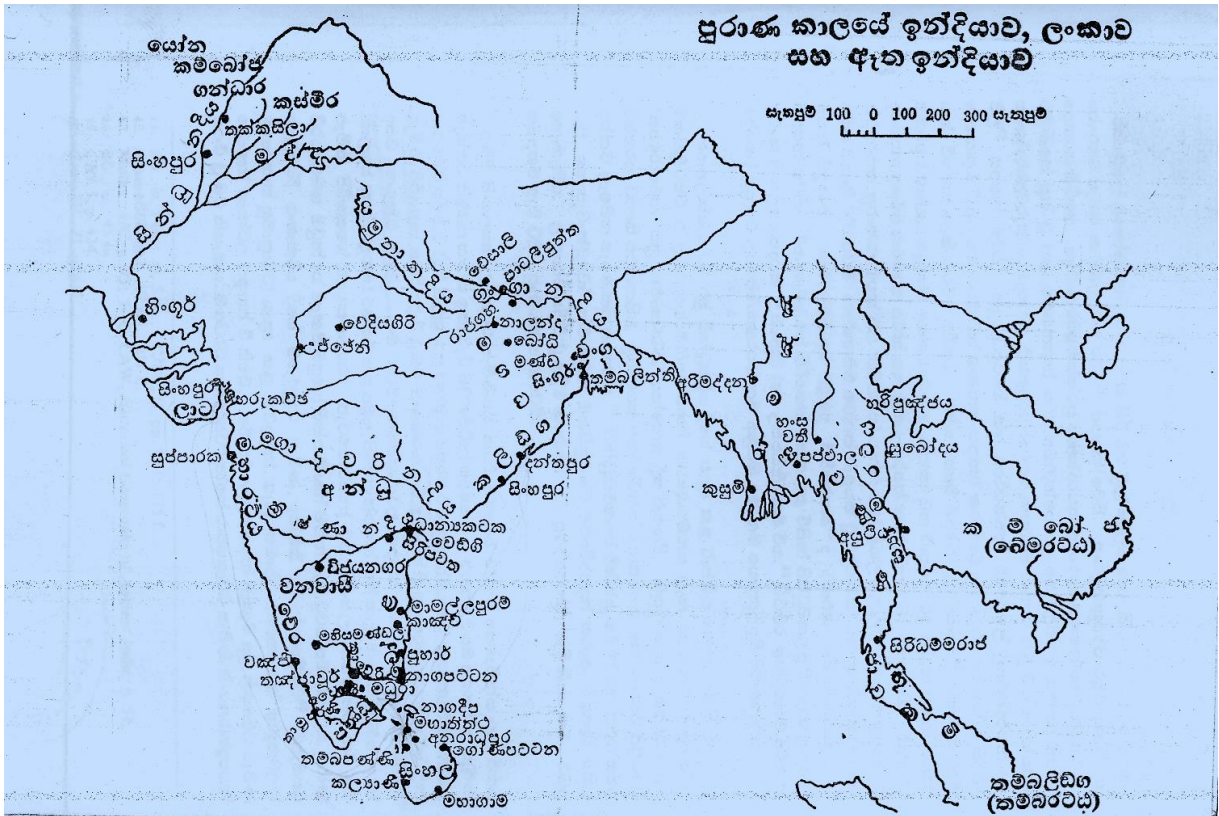
- 1. මූලික /ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය
- 2. ද්විතීයික මූලාශ්‍රය වශයෙනි.

ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය යටතේ ලක්දිව ශිලා ලිපි පාදක කර ගැනීමට අපේක්ෂිත ය. ද්විතීයික මූලාශ්‍රය යටතේ සිංහල ප්‍රාකෘතය, සිංහල භාෂාවේ ප්‍රභවය සම්බන්ධයෙන් විද්වතුන් විසින් රචනා කරන ලද ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ, සඟරා, ලිපි ආදිය විමර්ශනය කෙරේ. මූලාශ්‍රය පරිශීලනය සඳහා පුස්තකාලය අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී.

ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රය පරිශීලනය කරමින් සිංහල ප්‍රාකෘතයේ සම්භවය පිළිබඳ ව විමර්ශනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයෙන් සිදු කෙරේ. දීපවංසය, වංසත්ප්පකාසනී, මහාවංසය, සමන්තපාසාදිකාව, ධම්පියාඅටුවාගැටපදය, ධර්මප්‍රදීපිකාව, පාලි මහාබෝධිවංසය මහාබෝධිවංස ග්‍රන්ථපදය ආදී සම්භාව්‍ය කෘති රැසක් මෙහි දී විමසා බලන ලදී. විශේෂයෙන් ශිලා ලේඛන සාධක හා ඓතිහාසික ග්‍රන්ථවල ඇති කරුණු ද විවිධ විද්වතුන් විසින් සිංහල ප්‍රාකෘතය, සිංහල භාෂාව සම්බන්ධයෙන් සම්පාදිත කෘති මෙන් ම ලිපි ද ආශ්‍රය කර ගැනේ. සිංහලයේ ප්‍රභවයට බලපෑවේ ඉන්දියාවේ කුමන ප්‍රාකෘතය ද යන්න මෙහි පර්යේෂණ ගැටලුව වන අතර මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වන්නේ පුරා ලේඛනගත සාධක සැලකිල්ලට ගෙන සිංහලයේ ප්‍රභවය භාරතයේ බටහිර වයඹදිග ඉන්දු ආර්ය ප්‍රාකෘත විශේෂයක් හෝ එබඳු ප්‍රාකෘත උපභාෂා කිහිපයක් කථා කළ ජන සමූහයකින් ප්‍රාරම්භ වූ බව පෙන්වා දීම යි.

3. සාකච්ඡාව

ලංකාද්වීපයෙහි අර්ය ජනාවාස පිහිටුවන ලද්දේ විජය ඇතුළු පිරිස විසිනි. එකල්හි මෙරට විසූ යක්ෂ, නාග, දේව, පුලින්ද, ශබර ඇ දේශීය ජන වර්ග ආර්යයන් සමඟ සම්මිශ්‍රණය වූ බැවින් ඔවුහු ද සිංහලයෝ වූහ. දේශීයයන් විසින් භාවිත කරනු ලැබූ භාෂාව ද මේ හේතුවෙන් විපර්යාසයට භාජනය විය. තදනන්තර ව නැගෙනහිර භාරතයෙන් ජනයා මෙරටට පැමිණියහ. සිංහල නම් ජාතිය ප්‍රභවය වූයේ මේ සියල්ලන්ගේ ම සම්මිශ්‍රණයේ ප්‍රතිඵලයක් වසයෙනි.

විජයාගමන සමයෙහි ඉන්දියාව. (අන්තර්ජාලයෙනි)

සිංහලයන්ගේ ප්‍රභවය සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනය කිරීමේ දී යොදා ගත හැකි පැරණි ම මූලාශ්‍රයද්වය වන්නේ ක්‍රිස්තු වර්ෂ සතර වන සියවසේ දී රචනා කෙරුණු දීපවංසය (දීපවංසය, 1959: 9. 1-45) හා ක්‍රිස්තු වර්ෂ පස් වන සියවසේ දී රචනා කෙරුණු මහාවංසය යි. පූර්වෝක්ත කෘතීන්හි අන්තර්ගත සිංහල උපත මෙපරිද්දෙනි:

“අතීත කාලයේ වගුරට වගු නුවර වගු රජෙක් විය. කලිගු රජුගේ දියණියක් ඒ රජුට අග්‍රමහේමිකාව වූවා ය. රජ තෙමේ ඒ දේවියගෙන් එක් දුවක ලැබී ය. නෛමිත්තිකයෝ සිංහයකු සමඟ ඇය සංවාසයේ යෙදෙන බව කීහ. කුමරිය ඉතා රුමත් වූවා අතිශයින් කාමයෙන් ගිජු වූවා ය. මේ ස්වභාවය දැක රජුත් දේවියත් ඇය පිළිකුල් කළහ..... හුදකලාව අප්‍රසිද්ධ වේශයෙන් පිටත් ව ගිය ඕ තොමෝ මගධ රට බලා යන ගැල් කණ්ඩායමක් කැටුව ගියාය. ලාට රට අටවියෙහි එක් සිංහයෙක් ඒ වෙළෙඳ මුල වෙත ආවේ ය. සිංහයා දුටු වෙළෙන්දෝ හිස් ලූ ලූ අත දිව ගියහ. ඒ කුමාරිකාව නෛමිත්තික වචනය සිහි කොට සිංහයා සමීපයට ගොස් උගේ අවයවයන් අත ගැවා ය. සිංහ තෙමේ ඇයගේ පහසින් ඇළුණේ පිට නගා ගෙන වහා සිය ගුහාවට ගෙන ගොස් ඇය හා සංවාසයෙහි හැසුරුණේ ය. සුදුසු කාලයෙහි ඇය පුතකු හා දුවක යන නිවුන් දරුවන් දෙදෙනකු වැදූවා ය. පුත්‍රයාට සිංහබාහු යන නම ද දියණියට සිංහ සීවලී යන නම ද ලැබුණේ ය.

සොළොස් විය පැමිණි ඒ පුත්‍ර තෙමේ මැණියනි, නුඹ හා අප පියාත් කවර හෙයින් අසමානයෝ දැ යි සිතා සැකය මැණියන්ගෙන් විචාළේ ය. ඒ මව් තොමෝ ඔහුට සියල්ල කීවා ය. ඒ තොමෝ කුමක් හෙයින් මිනිස් පියට නොයන්නේ දැ යි කීය. තාගේ පියා ගලකින් ගුහාව වසයි එහෙයින් යා නොහැකි යැයි කීවා ය. සිංහබාහු මහ ගුහා දොර වසන ගල ඉවත් කොට එක් දවසින් ම පණස් යොත්තක් ගියේ ය. සිංහයා ගොදුරු පිණිස ගිය කල දකුණු කර මැණියන් ද වම් කර නැගණියන් ද තබා ගෙන වහා ඒ ගුහාවෙන් පලා ගියේය. ඔවුහු කොළ හැඳගෙන පසල් ගමකට පැමිණියහ. එකල ඒ පසල් ගම රජ දුව මයිල්හු පින් වගු රජු සෙනෙවියා සිටියේ ය. ඒ තෙමේ කර්මාන්ත විධාන කෙරෙමින් නුග රුකක් මුල හුන්නේය. උන් දැක තෙපි කවුරුදැ යි විචාළේ ය. ඔවුහු අපි වෙනෙහි වසන්නමෝ ය යි කීවුය. ඒ සෙනෙවි තෙමේ ඔවුන්ට වස්තු දෙවී ය. ඒ වස්තූයෝ මහඟු වූහ. තදනන්තර ව පර්ණයන්හි බත් දෙවී ය. ඔවුන් පිනින් ඒ පර්ණයෝ රන් බඳුන් වූහ. එයින් විස්මිත සෙනෙවි තෙමේ කවුරුන් දැයි (නැවත ද) විචාළේ ය. ඒ රජ දු තොමෝ (තමා) ජාති ගෝත්‍රයන් ඔහුට දැන්වූ ය. ඒ සෙනෙවි තෙමේ ඇවැස්ස නැන්දණියන් දියණි වූ ඇය ගෙන වගු නුවර ගොස් ඇය සමඟ වාසය කෙළේ ය.

සිංහ තෙමේ වහා ගුහාවට ගොස් ඒ තිදෙනා නොදැක පුත්‍ර ගෝකයෙන් පෙළුණේ නොම කැයේ ය. නොම බීයේ ය. ඒ දරුවන් සොයමින් ප්‍රත්‍යන්ත ග්‍රාමයන්ට ගියේ ය. ඒ සිංහ තෙමේ යම් යම් ගමකට වදනේ නම් ඒ ඒ ගම සිස් වෙයි. පසල් දනව් වැස්සෝ ගොස් රජහට දේවයෙනි, සිංහයෙක් ඔබගේ රට පෙළයි. ඔහු වැළැක්වුව මැනව යි එපවත් රජ හට දැන්වූහ. එතෙමේ සිංහයා නසන්නකු නො ලබමින් දහසින් බැඳි පියල්ලක ඇත් කඳ තබා සිංහයා දෙන තැනැත්තේ ගනිව වී නුවර බෙර හැසිර විය. නරේශ්වර තෙමේ දෙදහසෙක කුන් දහසෙකැ යි එසේ ම බෙර පිය වී කර විය. මවු තොමෝ දෙවරෙක ඒ සිංහබාහු කුමර වළක්වා තුන් වන වර ඒ සිංහබාහු කුමර මවු නො විචාරා ම සිය පියහු මර වන්නට ඒ රන් තුන් දහස ගත්තේ ය. රජ තෙමේ ඔහුට ඉදින් තා විසින් සිංහ තෙමේ ගන්නා ලැබේ නම් එම රට තට දෙමැ යි මෙසේ ය. කුමාර තෙමේ ඒ ලෙණ දොරට ගොස් පුත්‍ර ප්‍රේමයෙන් එන සිංහයා දුර දී දැක විදිනට හීයක් යැවී ය. හීය තෙම නළල වැඳ උහු මෙන් සිතින් පෙරළා කුමරුහු පාමුල්හි බිම හිණ. තුන් යල දක්වා ම එසේ විය. පසුව මාග රාජ තෙම කිපියේ ය. ඉක්බිති යවන ලද හීය තෙමේ උහු සිරුර විනිවිද නික්මිණි. කුමර තෙමේ කේශර සහිත සිංහ ශීර්ෂය ගෙන පුරයට ගියේ ය.එකල වගු රජු මළ සත් දවසක් විය. රාජ තමා අපුත්‍රක බැව්තුක් මොහුගේ

කර්මාන්තයෙන් ප්‍රසිද්ධ වූ බැවින් රජහු මුහුදුබැර බැව් අසාත් මවු කුමරිය ද හැදින ගත් සියලු ම ඇමතියෝ රැස් ව එක් සිත් ව සිංහබාහු කුමරුහට රජ වවයි කීවෝ ය. ඒ තෙමේ රජය පිළිගෙන මැණියන් වල්ලභයාට එය පවරා දී සිංහ සීවලිය ගෙන තෙමේ ජාත භූමියට ගියේ එහි නුවරක් ඉදි කළේ ය. ඒ සිංහ පුර නම් වී. සියයක් යොදුන් වෙනෙහි ගම් ද පිහිට වී. ලාට රට ඒ නුවර සිංහබාහු රජ තෙමේ සිංහ සීවලිය මහෙසිකා කොට ගෙන රජය කෙළේ යි. ඒ මෙහෙසි තොමෝ සොළොස් වරෙක පුතුන් දෙදෙනෙකු බැගින් සුදුසු කාලයේ වැදුවා ය. ජෝෂ්ඨ පුත්‍ර තෙමේ විජය නම් විය. දෙවැන්නා සුමිත්‍ර ය. රජ තෙමේ විජය කුමර සුදුසු කල උප රජයෙහි අභිෂේක කෙළේ ය.

විජය තෙමේ විෂම ආචාර ඇති විය. ඔහු පිරිස ද එසේ වූ ය. ඔවුහු ඉවසිය නො හෙන නොයෙක් බලහත්කාරකම් කළහ. මහජන තෙමේ කිපී රජහට දැන්වී ය. රජ තෙමේ ඔවුන් කටයුතු හඟවා පුතුට මනා කොට අවවාද කෙළේ ය. දෙවෙනි වර ද සියල්ල එසේ විය. තුන් වැනි වර මහජන තෙමේ කිපී ඔබ පුතු මැරුව මැනවයි රජහට කී ය. ඉක්බිති රජ තෙම ඒ විජය කුමරු ද ඔහුගේ සත්සියයක් පිරිස ද අඩක් හිස් මුඩු කරවා නැවක දමවා සමුදුර යැවී ය. එසේ ඔවුන්ගේ භාර්යාවන් ද එසේ ම කුමරුන් ද මුහුදු යැවී ය. වෙන වෙන ම දමන ලද්දා වූ ඒ පුරුෂ ස්ත්‍රී කුමරුවෝ වෙන් වෙන් දිවයිනෙන් ගොඩ බැස්සෝ ය. ඒවායේ වාසය කළෝ ය. කුමරුවන් පිහිටි දිවයින 'නග්න ද්වීප' නම් යැයි ප්‍රසිද්ධ විය. භාර්යාවන් පිහිටි දිවයින 'මහින්ද ද්වීප' යැයි ප්‍රසිද්ධ විය. විජය තෙමේ 'සුප්පාරක' නම් පටුන බැස ගත්තේ ය. මෙහි පිරිසගේ බලාත්කාර ක්‍රියායෙන් හය වූයේ නැවතත් නැව් නැංගේ ය.

ස්ථිර බුද්ධි ඇති විජය නම් කුමාර ලංකායෙහි හෝ කාමුපර්ණ ද්වීපයෙහි යමක ශාලාන්තරයෙහි හෙවත් සල් රුක් දෙදෙනා අතුරෙහි තථාගතයන් පිරිනිවන් පිණිස සැනපුණු දවස බටුයේය."

(මහාවංසය, 1996: 6. 1-47)

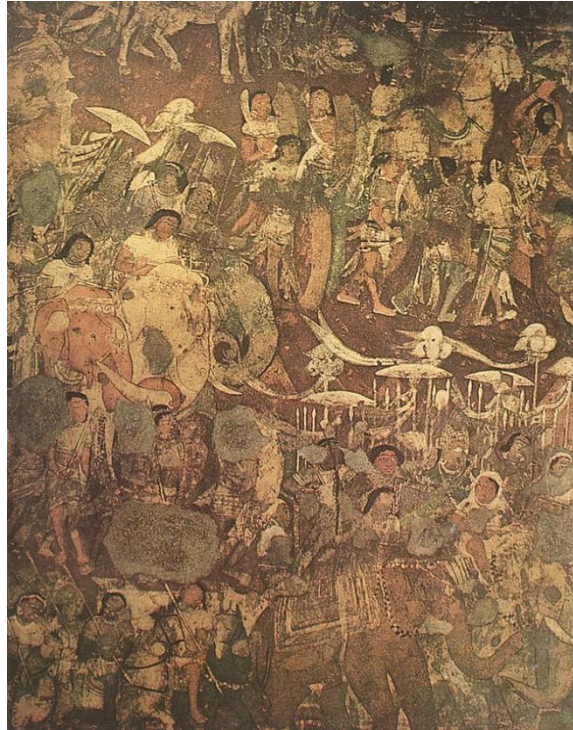
වංසනිප්පකාසිනී හෙවත් මහාවංස ටීකාවෙහි ද විජය පුරාවෘත්තය සම්බන්ධයෙන් දක්වා ඇත (වංසනිප්පකාසිනී, 1994: 6. 1-47). සංස්කෘත බෞද්ධ ග්‍රන්ථයක් ලෙස සැලකෙන කාරණ්ඩ ව්‍යුහයෙහි එන සිංහලාවදානය ලක්දිව ආදි ජනාවාස පිහිටුවීම භාරතයේ වයඹ දිග සින්ධු නිම්න ප්‍රදේශය හා සම්බන්ධ කෙරෙන කථා ප්‍රවෘත්තියකි. තත් කථා ප්‍රවෘත්තියට අනුව සිංහල නම් වෙළෙඳ නායකයා හා පිරිස ලක්දිවට පැමිණ යක් පිරිස් සහිත යක්ෂ නායිකාව දිනා ජනාවාස පිහිටුවා ගනිති. සිංහලගේ පියා සින්ධු නිම්න ප්‍රදේශයේ විසූ 'සිංහ හෙවත් විජයසිංහ නම් වූවකි. මේ කෘතිය රචනා කොට ඇත්තේ ක්‍රි.ව. තුන් වන ශත වර්ෂයේ හෝ ඊට පෙරාතුව ය. කාරණ්ඩව්‍යුහය ලාංකේය පාලි වංස කථා වාර්තාවන්ට වඩා පුරාණතර බව බලගල්ලේ දක්වයි (බලගල්ලේ. 2010: 14). විජයාවතරණය සිදු වූයේ බුද්ධ පරිනිර්වාණය හා සමකාලීන ව බව සමන්තපාසාදිකා නිදාන කථාවේ ද සඳහන් ය.

"අජාසත් රජුගේ අට වන අවුරුද්දෙහි සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවී සේක. ඒ අවුරුද්දේ ම සීහ කුමාරයාගේ පුත්‍ර වූ හෙළදිව ආදී රාජ වූ විජය කුමාරයා මේ දිවයිනට පැමිණ දිවයින මනුෂ්‍යවාස ඇත්තක් කෙළේ ය. දඹදිව උදයහද්ද රජුගේ තුදුස් වන අවුරුද්දෙහි මෙහි විජය රජු කලුරිය කෙළේ ය. "

(සමන්තපාසාදිකා විනයට්ඨ කථා, 2013: 61)

මෙම කථාව දිව්‍යාවදානය නම් සංස්කෘත බෞද්ධ ග්‍රන්ථයෙහි ද පෙනේ. භාරතීය වෙළෙඳුන් පුරාතන යුගයේ පටන් වෙළෙඳාම් කටයුතු සඳහා රත්නදීපයට පැමිණෙන බව ද දිව්‍යාවදානයෙහි ඇති කෝටිකර්ණාවදානය හා සුප්‍රියාවදානය යන කථා වස්තුවලින් ද හෙළිදරව් වේ (සිංහල දිව්‍යාවදානය, 1999: 1-29).

සිංහලගේ ලංකාවතරණය පිළිබඳ සිද්ධිය ක්‍රි.ව. පස් වන ශත වර්ෂයට අයත් යැයි සැලකෙන අජන්තා ගුහා චිත්‍රයක ද පිළිබිඹු වෙයි. එහෙත් ඇතැම්හු එය 'විජයාවතරණය' ලෙස ද හඳුන්වති. පාලි ජාතකටීයකථාවෙහි එන වලාහක හෙවත් වලාහස්ස ජාතක කථාවේ දැක්වෙන්නේ දඹදිව සිට වෙළඳාමේ පැමිණි වෙළෙඳුන් තාමුපර්ණයේ වෙසෙන යක්ෂණියන්ට ගොඳුරු ව සිට නැවත සිය රටට යන ආකාරය යි (පන්සිය පනස් ජාතක පොත, 2015: 440-441). එහෙත් එහි වෙළඳ නායකයා සිංහල නමින් හඳුන්වා දී නොමැත.

ජායා ඵලක අංක 02
 සිංහල සහ පිරිස ලක්දිවට ගොඩ බැසීම. (අන්තර්ජාලයෙනි)

හියුං සියං චීන තෙරුන්ගේ ගමන් විස්තරය හෙවත් හියුං සියං හ්‍රමණ වෘත්තාන්තයෙහි ද සිංහලයන්ගේ කථා ප්‍රවෘත්තිය සංගෘහිත කොට ඇත (බුද්ධදත්ත හිමි, 2000. 377- 385). සාම්ප්‍රදායික කථා ප්‍රවෘත්තියට වඩා මෙහි යම් යම් විපර්යාස හඳුනා ගත හැකි ය. ඒවා මෙසේ ය:

- කුමාරිකාවගේ වාස භූමිය වගු රට බව මහාවංසයේ දැක් වුව ද හියුං සියං හ්‍රමණ වෘත්තාන්තයෙහි එය දකුණු දඹදිව බව පමණක් දක්වා තිබීම.
- කුමාරිය අධික රාහික බවත් ඇය හුදකලා ව අප්‍රසිද්ධ වේශයෙන් මගධ රට බලා යන ගැල් කණ්ඩායමක් කැටුව ගිය බවත් ලාංකේය වංස කථාවල දක්වා ඇත. හියුං සියං හ්‍රමණ වෘත්තාන්තයෙහි සඳහන් වන්නේ පිය රජතුමා විසින් ඇය අසල රටක රජ කුමාරයකුට පාවා දීමට කටයුතු කර තිබූ බවත් එහෙයින් ඇය සිය පිරිවර සමඟ කුමරු බැහැ දැකීමට පිටත් කර හැරී බවත් ය.
- වංස කථාවල සඳහන් වන්නේ ඒ කුමාරිකාව නෛමිතික වචනය සිහි කොට සිංහයා සමීපයට ගොස් උගේ අවයවයන් අත ගෑ බව යි. එහෙත් හියුං සියං එවැන්නක් සඳහන් නො කරයි. කුමාරිය මරණ බියෙන් ත්‍රස්ත ව සිටි බවත් සිංහයා තම පිට මත ඇය නංවා ගෙන රැගෙන ගිය බවත් කියයි.
- හියුං සියං පවසන්නේ දරුවන් දෙදෙනා ම මනුෂ්‍ය ස්වරූපයෙන් මෙන් ම සිංහ ගති ගුණවලින් යුක්ත බව යි. වංස කථාවල එවැන්නක් සඳහන් නො වෙයි.
- කුමක් හෙයින් මිනිස් පියසට නො යන්නේ දැයි සිංහබාහු විසින් අසන ලද බවත් තාගේ පියා ගලකින් ගුහාව වසයි එහෙයින් යා නො හැකි යැයි මව කියූ බවත් වංස කථාවේ සඳහන් ය. එසේ ම සිංහබාහු

මහ ගුහා දොර වසන ගල ඉවත්කොට එක් දවසින් ම පණස් යොක්තක් ගිය පසු සිංහයාට හසු වූ බවත් ඉන්පසු නැවත ද පලා ගිය බවත් වංස කථාවේ වැඩි දුරටත් සඳහන් වෙයි. එහෙත් ගලකින් ගුහාවේ දොර වැසූ බව හෝ ඔවුන් පලා යන අවස්ථාවේ දී සිංහයාට හසු වූ වග භ්‍රමණ වෘත්තාන්තයේ නො කියැවේ.

- මොවුන් පසළු ගමකට පැමිණි බවත් වග රජුගේ සෙනෙවියකු ඔවුන්ට ආහාරපානාදිය ලබා දුන් බවත් ආහාර පිළිගැන්වූ පත්‍ර රන් භාජන වූ බවත් වංස කථා කියූ ව ද හියුං සියං සඳහන් කරන්නේ ආගන්තුකයන් දුටු නගර වැසියන් ඔවුන්ට අනුකම්පා කොට සැලකූ බව පමණි.
- සිංහබාහු දුන්නක් ගෙන සිංහයාට විද්ද බවත් සිංහයාගේ පුත්‍ර ප්‍රේමය නිසා තුන් වරක් යැවූ හී ඔහුගේ පාමුල ම වැටුණු බවත් සිංහයාගේ කිපීම නිසා ඉක්බිති ව යැවූ හීයෙන් උගේ ශරීරය පසාරූ වූ බවත් වංස කථාකරුවෝ කියති. භ්‍රමණ වෘත්තාන්තයේ සඳහන් වන්නේ පුත්‍ර ස්තේහයෙන් සිටි සිංහයා අබියසට ගොස් සිංහ පුත්‍රයා තමා අත තිබුණු පිහියෙන් උගේ බඩ පැළෑ බවත් එසේ කරද්දීත් සිංහයා කෝපයක් නො දක්වා මරණයට පත් වූ බවත් ය.

මේ අනුව වංස කථා පුවතෙහි හියුං සියං කථා පුවතෙහි යම් යම් විසදාගතා පිළිබිඹු වේ. හියුං සියං මේ කථා ප්‍රවෘත්තිය අසා ඇත්තේ ඉන්දියාවේ දී වීම මීට හේතුභූත වන්නට ඇත. ඒ අනුව සිංහලාවතරණය පිළිබඳ කථා ප්‍රවෘත්තිය එකල ඉන්දියාවේ පවා ජනප්‍රිය ව පැවති බව සිතිය හැක්කේ ය. මුල් කාලයේ දී සිංහල ද්වීපයෙහි යක්ෂයන් හා නාගයන් වාසය කර ඇති බවත් පශ්චාත්කාලයේ දී වෙළෙඳුන් විසින් ජනාවාස කරන ලද බවත් ආගියන් හිමි ප්‍රකාශ කරයි:

“ සිංහල දේශය වනාහි නැගෙනහිර සිට බටහිරට යොදුන් පණස් ගණනක්ද උතුරේ සිට දකුණට යොදුන් තිස් ගණනක් ද ඇති දූපතකි. එහි වම් පස සහ දකුණු පස මුහුදේ සියයක පමණ කුඩා දූපත් පිහිටියේය... පළමු කොටම මෙහි මනුෂ්‍ය වාසයක් නොවීය. යක්ෂයෝත් නාගයෝත් පමණක් මෙහි වාසය කළහ. පිටරටවල වෙළෙන්දෝ වෙළඳාම සඳහා මෙහි පැමිණෙති. ඔවුන් පැමිණි කල භූතයෝ ඔවුන්ට නොපෙනෙන නමුත් මිල සලකුණු කරන ලද දුර්ලභ වෙළඳ බඩු සූදානම් කොට තබති. වෙළෙන්දෝ එසේ මිල දක්වා ඇති මිල ගණන්වලට එකඟව මිල ගෙවා බඩු රැගෙන යති. වෙළෙන්දන්ගේ මේ ගමනාගමනය නිසා අවට පිහිටි සෑම රටකම මිනිස්සු මෙය කොතරම් සුන්දර දිවයිනක්දැයි දැන ගත්තෝ වරින් වර මෙහි අවුත් පදිංචි වූහ. මේ ආකාරයෙන් විශාල රාජධානියක් බිහි විය. ” (බලගල්ලේ, 1999:92)

වර්තමාන පාකිස්තානයට අයත් සින්ධි දේශයෙහි ‘හිංග්ලාස්’ නමින් හැඳින්වුණු ප්‍රදේශයක් දොළොස් වන ශත වර්ෂය තෙක් නාමශේෂ ව පැවති ඇත. මෙය වයඹ දිග සින්ධු නදී නිම්නයේ පිහිටි රටකි (බලගල්ලේ, 2010. 14). පරණවිතාන අන්තරාලීන ශිලා ලිපි ඔස්සේ මීට සාධක සපයයි (බලගල්ලේ, 1983. 17. 3). මෙරට සිංහල ජනාවාස පිහිටු වූ ජනයාගේ මූල වාසභූමිය සින්ධු දේශස්ථ ප්‍රදේශය විය හැකි බව ඇතැම් පඬිවරුන්ගේ මතය යි. සිංහපුරය නමින් හැඳින් වෙන තවත් ප්‍රදේශයක් කාලිංගයේ අගනගරය වූ බව කියති. වර්තමානයේ ඔරිස්සා නමින් හැඳින්වෙන ප්‍රාන්තයේ මෙය පිහිටා තිබේණි (<http://en.wikipedia.org/wiki/Sinhapura> සිංහපුර). සිංහබාහු විසින් සිංහ පුරය පිහිටු වූ බව මහාවංසයේ සඳහන් වෙයි (මහාවංසය, 1996. 06. 1-47). විජය රජ වීමෙන් පසු අපුත්‍රික වූ හෙයින් සිංහ පුරයෙහි විසූ සහෝදර සුමිත්තගේ පුත්‍රයා වූ පණ්ඩුවාසුදේව මෙරටට කැඳවී ය. ඔහු විජයගෙන් පසු ව මෙරට රාජ්‍ය විවාලේ ය. අනුරාධපුර යුගයේ දී පස් වන කාශ්‍යප රජතුමා (ක්‍රි. ව. 914-923) විසින් රචිත ධම්පියා අටුවා ගැටපදයෙහි තාමුපර්ණි ද්වීපය පිළිබඳවත් සිංහල භාෂාවේ ප්‍රාරම්භය පිළිබඳවත් සඳහන් වන්නේ මෙපරිද්දෙනි:

තමිබපණ්ණි දීපමිති තමෙන් දිව යැ. 'තමිබො පාණි ඵත්ථාති' යන වාක්‍යයෙහි සමාස කළ බැවින් තමිබපාණි යනු විස යුතුයෙහිදු නෙරුක්ත විධියෙන් පකාරයෙහි ආකාර හුස්ව කොට අනික් ණකාරයක් හැර තමිබණ්ණි යනු කොළෝ. විදැ රජනු ලක්දිවට බට දා බිම එබූ අත් පැහැ බලා පිරිවර වූයෝ තමිබපණ්ණි යුහුල. එයින් නම්දිටි ලක්දිවු තමිබපණ්ණි නම් විස යෙක්. 'තමිබපාණි ව සො දීපො වාති තමිබපණ්ණි දීපො පිහිට සුන් මුහුද්දිහි සත්තට පිහිට ව සිටි බැවින් දීප නම් යෙක්. දීපභාසාය, හෙළ බසින් 'දීපවාසිනං භාසා'- මධ්‍ය පද ලෝප සමස්, 'දීපභාසාය ' යනු සාමාන්‍ය නො? 'හෙළ බසින්' යනු කිදොට ලැබෙයි යත්? දීපවාසිත් හෙළ බැවින් ලැබේ. හෙළහ යනු කිසෙහි යත්? සිහබාහු රජ සිහකු මරා 'සිහළ' නම් වී. 'සිහ ලුනවා ඉති සිහළො. විදැ කුමර ඵ් ඔහු දරා බැවින් 'සිහළ' නම් වී. සෙසුවො එවුහු පිරිවර බැවින් සිහළ නම් වුහු. "

(ධම්පියා අටුවා ගැටපදය, 1974: 06)

සිංහල භාෂාව සම්බන්ධයෙන් මීට සමාන විවරණයක් දොළොස් වන ශත වර්ෂයේ දී ගුරුළුගෝමී විසින් රචනා කරන ලද ධර්මප්‍රදීපිකාවෙහි දැක්වේ (ධර්ම ප්‍රදීපිකාව, 1986: 51). මේ කාලයේ දී ම උපතිස්ස නම් තෙරුන් වහන්සේ විසින් රචනා කෙරුණු පාලි මහා බෝධිවංසයෙහි ද ලක්දිව ආර්යාගමනය පිළිබඳ තොරතුරු සංගෘහිත

ය:

• භාෂනා පුනෙධිසෙව ජනහමරගණ්ණා වසනාවනසනිහෙ ලාල රසෙ නරනාරිභංසසඤ්චයසා කමලයරසරිකෙක සිහපුරෙ සිහසා ලාහනනා සිහලොති ලබාතිධානාසා කාලිමිතවකකවනවිංසජසා සිහබාහුනච්ඤ්ඤා රෙජපුනො විජයකුමාරො සුවරාජසානං පඤ්ඤාසරිතිසාරසනා විස විකතමෙකරසො යොධසනසහපරිවාරො නාචමාරුසා මුනිවරපරිනිබ්බාණවාසරෙ ලබිකාදීපමාගනඤ්ඤා උසා ලාමණ්ණදහනපරිගනපුනනාසිසෙකතොසපරිජනො සාරජමසෙවසු සිංසපානුනමනෙන නභානපානාස හමිබපණ්ණිසරසමොතිණ්ණ යොධසනසතමදිසමා සරමනුපරියාසනො කුලෙණාසිධාතිං යකඤ්ඤා භාපසිවෙසමාදුස කරුමුලසමාසිනං දීසමා ගතිතා නුනමිමාස මෙ යොධාති සනතබපඤ්චාසුදො නාමං සාවෙතො සිහනාදං නදි ඤා ගමිච්චාතිනවජලධරනිවහනිනනාදං වාපසොසං සාවෙඤ්ඤා සුග පනමෙසපිගලිනනිග්ඝානපානමිව කසාසා පුරතො පඤ්ඤාසිඤ්ඤා ගිවස පරිගනනාරාවමලසෙන රුඤ්ඤා කෙසෙසු ගහෙඤ්ඤා සුනිසිතාසිනා සනතාසෙඤ්ඤා ආමිගබ්භපකිනනමසෙසපරිජනාමාගරාපෙඤ්ඤා නාස ස කකාසනා රජාසිං කසමිං දුමමුලෙ ධවලජවනිකාපිනානසයෙන නි පපනො සොල සමසකිං සබ්බාහරණවිභුසිතං අනිමනොහරං රුපං මා පෙඤ්ඤා උපගනාස නාස දීබ්බසරිසමපසං අනුභවිඤ්ඤා නසානුභාවෙන සිරිසවපුනනාම යකඤ්ඤා පරිසිඤ්ඤා තපා රෙජසකඤ්ඤා ලබිකාපුරා නිංසුට්චිමිමලසාස සනතිපතිතාසෙසයකබ්බරාසසො සාගෙඤ්ඤා ජලනිසිවලාපරිසනනං ලබිකාකලං ගහෙඤ්ඤා තපා හමිබපණ්ණි නගරං මාපෙඤ්ඤා පණ්ඩුරාජසිතරං ආණාපෙඤ්ඤා පුබ්බාරියං කුලෙණිං නිගරිඤ්ඤා රාජාතිසෙකමාදුස සාගරගතිකිලනගයොධසනසතෙති වසුධාලමිනපාණ්ණලසමාසිනෙහි තමිබභුමිරජසමාසි ණණපාණ්ණමො ලොසකඤ්ඤා හමිබපණ්ණි වුනනනා හමිබපණ්ණිහි ලබ්බුතිසාතිධා හෙ ලබිකාදීපෙ අමිතතෙපො හුඤ්ඤා රජමකාසි.

(පාලි මහාබෝධිවංසය, 1996 70)

විජය කුමාරයා භාරතයේ සිංහ පුරයේ සිට ලංකා ද්වීපයට සපැමිණි බවත් ඔහු සිංහල වංශයේ උපන් බවත් පොලොන්නරු යුගයේ අඥාත කර්තෘවරයකු විසින් රචිත මහාබෝධිවංශ ග්‍රන්ථපදයෙන් ස්ථුට වෙයි (මහාබෝධිවංස ග්‍රන්ථපදය, 1994). පුරාලේඛනවල පවා විජය ප්‍රවෘත්තිය පිළිබඳ ව දක්වා තිබෙනු දැකිය හැකිය. විජය කුමාරයා යක්ෂ සේනා පරදවා මනුෂ්‍ය වාසස්ථානයක් බවට ලංකාව පත් කළ බව පොලොන්නරු යුගයට අයත් නිශ්ශංකමල්ල රජුගේ ශිලා ලේඛන කිහිපයක ම සඳහන් වේ:

දඹුල්ල ගිරි ලිපිය:

“ශ්‍රී සිරිවත් අපිරියත් ලො ඉකුත් ගුණ මුළිනුතුරත් අන් කැත් කුල පාමිලි කළ යක්ෂ පුලය කොටැ ලංකාව මනුෂ්‍යවාස කළ විජයරාජ පරම්පරායෙන් ආ...” (Ranawella, 2007:127)

කන්තලේ ගල් ආසන ලිපිය:

සිරිවත් අපිරියත් ලොවුකුත් ගුණ මුළිනුතුරත් අන් කැත් කුල පාමිලි (කළ) යක්ෂ පුලය කොටැ ලංකාව මනුෂ්‍යවාස කළ විජයරාජ පරම්පරායෙන් ආ...” (Ranawella, 2007:115)

පොලොන්නරුව පුවරු ලිපිය:

1. ස්වස්ති
2. ශ්‍රී කාලිංගනාපා පරාක්‍ර(ම) භූ(ජා පා-)
3. -ශ්‍රීධාමකිතිශා ග්‍රණි (භී) ත්‍රෙ..... නා-
4. (යකාය විජයා)ධ්‍යාතාය භොගාත් පරාත්
5. (සෞධාදීනති පක්ෂපාත විධ)යෙ තද්වං
6. -ශ්‍රී භෝග්‍ය (නදව්වන්ද්‍රික්කා) වධිතාංස්ත
7. ටෙව නාවරා රක්ෂන්තු නිතිබ්‍ර(තා)
8. ශ්‍රී මත් මහත් සාද්ධිප්‍රභාව ඇති කා-
9. ලිඟ වක්‍රවර්තීන් වහන්සෙගෙ ව
10. ශ්‍රී භග්‍යෙහි උපන් සිංහබාහු රජපා
11. වහන්සේට ජ්‍යෙෂ්ඨ පුත්‍ර වූ කාලිගයෙන්
12. ලංකාවට බැසැ යක්ෂ පුලය කොටැ මනුෂ්‍ය
13. වාස කොට ඒකානපත්‍ර රාජ්‍ය කළ විජය රා-
14. ජයන් වහන්සෙගෙ වංශ පරම්පරායෙන් (Ranawella, 2007: 71)

සිංහල ජාතියේ උත්පත්තිය පිළිබඳ ව මූලකාලීන ගද්‍ය කෘතියකට පමණක් නොව පශ්චාත්කාලීන සිංහල ගද්‍ය කෘතියක ද ඇතුළත් කොට තිබෙන අයුරු දක්නට පිළිවන. කුරුණෑගල යුගයේ දී විල්ගම්මුල සංඝරාජ හිමියන් රචනා කරන ලද සිංහල බෝධි වංශයේ ලංකාවතරණ කථා නම් පරිච්ඡේදයේ ද සිංහලෝත්පත්තිය පිළිබඳ ව අන්තර්ගත කොට ඇත. එය වූ කලී පාලි මහාබෝධි වංසයේ සිංහලානුවාදයකැයි පිළිගනිති (සිංහල බෝධි වංසය, 1998: 141-142). කෝට්ටේ යුගයේ දී අඥාත කතුවරයකු විසින් ලියන ලද කුවේණි අස්න නම් කෘතියේ ද උක්ත කථාව ඇතුළත් කොට තිබේ (කුවේණි අස්න, 1960: 1-2).

මහනුවර යුගයේ දී වල්ගම්පායේ අභයරාජ පිරිවෙන් තෙර සාමීන් විසින් විරචිත රාජරත්නාකරයේ සිංහල උපත පිළිබඳ ව මෙසේ දැක්වේ:

“සිහබාහු නරින්දො සෝ - සිහමාදින්තවා ඉති
සිහලෝ තෙන සම්බන්ධා- එතේ සබ්බේපි සිහලා”

මෙසේ සිංහයාට ජාත පරම්පරාව නො හැර ආ විජය රජු පළමු කොට ලක්දිව බැස රජ කළ හෙයින් සිංහල නම් වූ මේ ශ්‍රී ලංකාද්වීපයෙහි...” (රාජරත්නාකරය, 2011. 19). සිංහලයේ මූලෝත්පත්තිය පිළිබඳ පුරාවෘත්තය විෂය කොට ගෙන රචනා කරන ලද තවත් කෘතියකි සිහබා අස්න (සිහබා අස්න, 1960 13-28). මහනුවර යුගයේ දී වෘත්ත ගන්ධි ශෛලියෙන් රචනා කොට ඇති මෙහි කර්තෘ අඥාත ය. සිංහලානය, විජයගේ ලංකාවතරණය, මධුරාපුර කුමරියගේ ආගමනය, පණ්ඩුවාසදේවගේ ආගමනය මෙහි ආදී තොරතුරු ඇතුළත් කොට ඇති අතර මූලික කථා ප්‍රවෘත්තියේ වෙනසක් දැකිය නො හැකි ය.

මේ යුගයේ ම රචනා කරන ලද කර්තෘ අඥාත කෘතියක් ලෙස සැලකෙන රාජාවලියේ ද වංස කථාගත සිංහලයේ පාරම්පරික කථා ප්‍රවෘත්තිය දක්නට පිළිවන (රාජාවලිය, 1997. 166- 169). උක්ත මූලාශ්‍රයවල සඳහන් ඓතිහාසික වෘත්තාන්ත හා ලංකේය පුරාලේඛනවල එන භූගෝලීය නාම, තනතුරු නාම, ජන වර්ග නාමාදිය සිංහලයේ ප්‍රභවය පිළිබඳ ව විමර්ශනය කිරීමේ දී අතිශයෝපකාරී වෙයි. සිංහල වූ කලී ප්‍රාග් ඉන්දු යුරෝපීය භාෂා පවුලට අයත් ශතම් භාෂා ගණයේ ආර්ය හෙවත් ඉන්දු ඉරානීය ශාඛාවේ ඉන්දු ආර්ය අනුශාඛාවට අයත් භාෂාවකි. සිංහලයේ සම්භවය සිදු වූයේ උතුරු ඉන්දියාවේ බටහිර වයඹ දිග භාවිත වූ ප්‍රාකෘතයකින් බව උගතුන් බහුතරයකගේ පිළිගැනීම යි. ඊට අදාළ භාෂා සාධක ද බොහෝ ප්‍රමාණයකි. සිංහලයේ සම්භවය සිදු වූයේ ඉන්දියාවේ නැගෙනහිර භාවිත ප්‍රාකෘතයකින් යනු දෙවන මතවාදය යි. එය තහවුරු කරන භාෂා සාධක ද ඇත. විද්වතුන්ගේ අදහස් සැලකිල්ලට ගනිමින් විමල් ජී. බලගල්ලේ විසින් සිංහලයේ නැගෙනහිර හා බටහිර සම්බන්ධතා ස්ථූට කරවන නිදර්ශන කිහිපයක් පෙන්වා දී තිබේ.

මගධ, කාලිංග (ම. ව.) නැගෙනහිර සම්බන්ධය

වංග, ලාට, සිංහපුර (ම. ව.) නැගෙනහිර හා බටහිර සම්බන්ධය

සුප්පාරක (ම. ව. දී.ව) බටහිර සම්බන්ධය

හාරුකච්ච (දී. ව) බටහිර සම්බන්ධය

සිහිලක (සිංහලක) කබොජ, යවන (බ්‍රාහ්මී ලිපි)

ගමණි, පරුමක (බ්‍රාහ්මී ලිපි) වයඹට සම්බන්ධ

විශේෂාර්ථ සුවක ව්‍යවහාර:

හෝය (ශ්‍රෝතස්) නදී අර්ථයෙහි (පැරණි ජනාවාස ආශ්‍රිත)

ගඟ (ගංගා) නදී අර්ථයෙහි (නව ජනාවාස ආශ්‍රිත)

ගොයම් (ගෝධුම) ප්‍රධාන ධාන්‍යාර්ථයෙහි - බටහිර/ වයඹදිග සම්බන්ධය (බලගල්ලේ, 2010: 16)

‘ගාමණි’ යන නාමය පාලි ග්‍රන්ථයන්හි ඉදහිට යෙදුණ ද සංස්කෘත ග්‍රන්ථයන්හි සඳහන් වන්නේ අවම වසයෙනි. එසේ ද වුවත් සංස්කෘත වේදයෙහි බ්‍රාහ්මණයන්හි නිතර හමු වන වචනයකි (බෞම්, 1952: 67). එහි අන්තර්ගත ව ඇති ‘ග්‍රාමණි’ රජ කෙනෙකුගේ හෝ ගෝත්‍ර නායකයකුගේ උසස් නිලධාරියෙකි. බෞම් පවසන්නේ ග්‍රාමණි යන්නෙන් ගමක නායකයකු නො ව කුලයක හෝ අතුරු කොටසක නායකයකු හැඟවෙන්නට ඇති බව යි (බෞම්, 1952:67).

පාලි මූලාශ්‍රයවල මේ වචනය යෙදී ඇත්තේ වෙළෙන්දන් ශිල්පීන් හෝ වෘත්තීය වසයෙන් ශ්‍රේණියක් නියෝජනය කරන නායකයා යන අරුතෙන් ය. බුදු සමයට පෙර මෙම වචනය බහුල ව යෙදී ඇත්තේ බටහිර ඉන්දියාවේ සිත්ථු ගංගා ප්‍රදේශයේ ය (නිකොලස්, 2004: 35). ලක්දිව සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රයවල සඳහන් පෞද්ගලික නාමවලින් හඳුන්වා දී ඇති රජවරුන් සෙල් ලිපිවල දක්වන්නේ ‘ගමණි’ යන නාමයෙන් බව පෙනේ. නිදර්ශන ලෙස උත්තිය

(ක්‍රි.පූ. 210), සද්ධාතිස්ස (ක්‍රි.පූ. 137), මහාචූළික මහාතිස්ස (ක්‍රි.පූ. 44-22), චූළාභය (ක්‍රි.ව. 32-33) ආදී රජවරුන් පෙන්වා දිය හැකි ය. බොහෝ ශිලා ලේඛනවල ගමණි සමඟ යෙදුණු අනෙක් වචනය වූයේ 'අබය' (ගමණි අබය) යන්න යි. මේ අනුව ගමණි යන්න රාජාභිධානයක් ලෙස ගැනීම වඩාත් යෝග්‍ය ය.

මෙරට ශිලා ලේඛනවල විද්‍යමාන 'මහ රජ' (මහාරාජ) අභිධානය ඉන්දියාවේ වයඹදිග යවන රජවරුන් පමණක් භාවිතයට ගත්තෙකි (බෞම්, 1952, 67). මොරිය හා සාතවාහන වංශිකයන් විසින් භාවිතයට ගනු ලැබුවේ 'රජ' යන අභිධානය යි. දිවයිනේ ස්වාධීන පාලකයන් මහ රජ යන අභිධානය දරා ඇති බව මහාවංසයේ සඳහන් වෙයි. මහ රජ යන්නෙහි අර්ථය ශ්‍රේෂ්ඨ රජු හෝ රජවරුන්ගේ ප්‍රධානියා යන්න යි (Paranavitana, 1970: 118). එහි අර්ථය අනුව රජුට වඩා ඉහළ ස්ථානයක වැජඹුණු පුද්ගලයා මහ රජ යි. විශේෂයෙන් රජ සහ මහ රජ යන අභිධාන වෙන් වෙන් ව දක්වා ඇත්තේ එම වචන දෙක අතර වෙනසක් පවතින බැවිනි. ඊට එක් නිදර්ශනයක් නම් සද්ධර්ම ධර්ම ලිපිය යි (Paranavitana, 1983: 22). එම ලිපියට අනුව කුටකණ්ණ තිස්ස රජ යන අභිධානය ද, මහා චූළික මහාතිස්ස මහරජ යන අභිධානය ද යොදා ගෙන තිබේ.

සිංහලය හා බටහිර ඉන්දියාව අතර සබඳතාව පෙන්වන අනෙක් අභිධානය වන්නේ 'පරුමක' යන්න ය. පූර්ව රාජ්‍ය සමයේ දී සමාජ කණ්ඩායම් අතර වඩාත් ඉහළ ස්ථානයක වැජඹුණු පුද්ගලයන් ලෙස පරුමකයන් පෙන්වා දිය හැකි ය. පරුමක යන්නෙහි අර්ථය සංස්කෘත භාෂාවේ 'ප්‍රමුඛ' ශබ්දයෙන් හින්න වූ ප්‍රමුඛයා යන්න බව ඉසෙඩ් වික්‍රමසිංහන් පරණවිතානන් ප්‍රකාශ කරති. (ප්‍රමුඛ > පරමුඛ > පරුමුක) මෙහි පාලි රූපය 'පාමුඛ' සහ 'පාමොක්ඛ' යන්න යි. මැදඋයන්ගොඩ විමලකිත්ති හිමියෝ ප්‍රමුඛ ශබ්දයාගේ දෙමළ රූපය 'පෙරුමකන්' යන්න බව පෙන්වා දෙති (විමලකිත්ති හිමි, 1958 04). පරුමක යන වචනය සියවස් දොළහක පමණ කාලයක් පුරා භාවිත වී ඇති බව ශිලා ලිපි අධ්‍යයනයේ දී පැහැදිලි වේ. රජවරුන් පවා මේ නාමය භාවිත කර ඇති බව පෙනී යන බැවින් යට කී අදහස තහවුරු වේ. 'පරුමක යන රූපය පශ්චාත්කාලීන ව පරුමුඛ > පුරුමුකා > පරුමය > පරුමුචන් > මහපරුමුක > මපුරුමුකා > මපුරුමි > පරුමුචො > පුරුමු > පරුමි යනාදී වසයෙන් විපර්යාසයට ලක් ව තිබෙනු දැකිය හැකි ය.

මුල් කාලයේ දී උතුරු ඉන්දියාවෙන් මෙරටට පැමිණි ඉන්දු ආර්යයෝ දිවයිනේ විවිධ ප්‍රදේශවල ජනපද පිහිටුවා ගත්හ. පරුමකයන් මෙසේ පැමිණි ඉන්දු ආර්යයන්ගෙන් පැවත එන්නන් වීමට බොහෝ දුරට ඉඩ ප්‍රස්තාව තිබෙන බව පරණවිතානගේ අදහස යි. ඔහු තව දුරටත් පෙන්වා දෙන්නේ පරුමකවරුන්, මෙරට කෘෂිකර්මය හා බැඳුණු සිංහල සංස්කෘතියේ මූලාරම්භය හඳුන්වා දීමට කටයුතු කළ පිරිසක් බව යි. පරුමකවරුන් දේශපාලන ව්‍යුහය සහ සමාජ තත්ත්වය අතින් වැදගත් ස්ථානයක සිටි පිරිසක් බව සිතිය හැකි යි. ශ්‍රී ලංකාව පුරා විසිරී පවතින ක්‍රි.පූ. යුගයේ ශිලා ලිපි වැඩි ප්‍රමාණයක පරුමක යන අභිධානය සඳහන් කොට තිබෙන්නේ විශේෂ අභිධානයක් වසයෙන් බව පෙනේ. ඉහත දැක්වූ ප්‍රමුඛ යන වචනය පුරාණ ඉන්දියාවේ ශ්‍රේණියක හෝ වෙළෙඳ ශ්‍රේණියක ප්‍රධානියා හැඳින්වීමට භාවිත කළේ ය (එල්ලාවල, 1964: 35). ශ්‍රේණියක ප්‍රධානියා සේනි පමුඛ, ජෙට්ඨක යන ආභිධානවලින් හැඳින්වූ බව ඇතැම් ජාතක කතාවලින් ප්‍රත්‍යක්ෂ වේ. යටෝක්ත වචන ද්වයයේ ම අර්ථය වන්නේ ශ්‍රේණියක ප්‍රධානියා යන්න යි.

ලක්දිව බ්‍රාහ්මී ශිලා ලේඛනවල විද්‍යමාන වන 'කබොකු' යන වචනය ඉන්දියාවේ වයඹදිග බටහිර සබඳතාව ස්ථූට කරවන්නකි. මෙය වූ කලී පාලි සංස්කෘත භාෂාවන්හි යෙදෙන 'කාමිබෝජ' යන්න ම බව පෙනේ. වර්තමානයේ මෙනමින් රටක් පිහිටා ඇත ද ඉහතින් හඳුන්වා දී ඇත්තේ එය නො වේ.

'කබොකු' යන්නෙන් හැඳින්වූයේ ඉන්දියාවේ වයඹ දිග ප්‍රදේශයේ අවසාන කෙළවරේ විසූ එක් ජන කොටසකි (පරණවිතාන, 1972: 87). කාමිබෝජයන් යෝනකයන් හා ගාන්ධාරයන් එකට සම්බන්ධ ව ඇති බව ගම්‍ය වන්නකි. අශෝක රජුගේ ශිලා ලිපි අනුව පැහැදිලි වන්නේ මෙම රටවල් බටහිර සීමාවේ පිහිටා ඇති බව යි (ආර්යසිංහ, 1998: 16,48). ඒ අනුව උක්ත ප්‍රදේශය වර්තමානයේ ඇෆ්ගනිස්තානය සහ පකිස්තාන දේශ සීමාවන්ට අයත් ය.

කබොක්ක නමින් හැඳින්වෙන පුද්ගලයන්ගේ ආදිතමයන් පර්සියා ජාතිකයන් වන බව ආර්ය සිංහයෝ කියති. කබොක්කයන් මෙරටට පැමිණ වාණිජ කටයුතුවල නිරත වී ඇත (Paranavitana,1970: ෪෬෫). කොරවක්ගල, බෝවත්තේගල ඇ ගිලා ලිපි කිහිපයක ම ග්‍රාමික කාමිබෝජ යනුවෙන් සටහන් ව තිබෙනු පෙනේ. පැරණි පාලි පාඨයක රෝහණයේ පැවති කාමිබෝජ ග්‍රාමයක් පිළිබඳව සඳහන් වේ (නිකොලොස්, 2004: 35). මෙම ගිලා ලිපි අනුව පෙනී යන්නේ මොවුන් ඉන්දියාව සමඟ සම්බන්ධතා පවත්වන්නට ඇති බව යි.

යවන සහ සිහිලක යන වචන ද සිංහලය හා බටහිර දිග භාරතය අතර පැවති සම්බන්ධය පෙන්වයි. යවන යන වචනය පර්සියානු භාෂාවෙන් හින්න වී අතර මහාභාරතය, මනුස්මෘතිය හා ඩේරියස්ගේ ලේඛනවල විද්‍යාමාන වන්නකි. අශෝක රජුගේ පුරාලේඛනවල ද යවනයන් පිළිබඳ ව සඳහන් කර තිබේ.

පණ්ඩුකාභය රාජ්‍ය කාලයේ දී යවනයන් සමඟ වෙළෙඳ සබඳතා පවත්වන්නට ඇති බවට සාධක මහාවංසයෙන් හමුවෙයි.

“යෝන සභාග වත්ථුං ව මහෙජ්ජාසරමේව ව
ඒතානි පච්ඡම ද්වාරෙ දිසාභාගෙ නිවෙසයි” (මහාවංසය, 1959: 90)

පණ්ඩුකාභය රජතුමා යවනයන්ට පොදු නිවසක් වෙන් කර දී ඇත්තේ ඔවුන් සමඟ සබඳතා පැවති නිසා යැයි මේ අනුව සිතිය හැක්කේ ය. සිංහල යන නාමය බටහිර ප්‍රදේශයට අයත් බාරෝෂ්ටි ගිලා ලිපි දෙකක යෙදී තිබේ. මින් එක් ලිපියක් හමු වී ඇත්තේ තක්ෂිලාවේ ස්තූපයක තිබූ කරඬුවක ය. අනෙක ලොරියා තංගෙයි නම් ස්ථානයකින් හමු වූ පැතලි රූපයක් තුළ ය. සිහිල, සිංහරක්ෂිත නම් දෙසොහොයුරන් විසින් සියලු බුදුවරුන් උදෙසා වේතියක් කළ බව පළමු වැනි ලිපියේ කියැවේ. සිහිලකගේ (සිංහලක) යන එ සිංහමිත්‍ර විසින් පිරිනමන ලද පරිත්‍යාගයක් පිළිබඳ ව දෙවැනි ලිපියේ සඳහන් වේ (පරණවිතාන, 1972: 86). භාරතයේ හමු වන ගිලා ලිපිවලින් සිංහල යන නම දැකිය හැක්කේ යටෝක්ත බාරෝෂ්ටි ගිලා ලිපි දෙකෙහි පමණි.

පැරණි ආර්ය ජනාවාස අශ්‍රිත ව නදී අර්ථයෙහි යෙදුණු හොය (ශ්‍රෝතස්) යන වචනය ද ප්‍රධාන ධාන්‍යාර්ථයෙහි යෙදුණු ගොයම් (ගෝධුම) යන වචනය ද බටහිර වයඹදිග සම්බන්ධය පෙන්වන්නකි. භාරතයේ වයඹ දිග ප්‍රදේශයේ පිහිටි නදී හැඳින්වූයේ ගංගා යන නමින් නො ව ‘ශ්‍රෝතස්’ හෙවත් ‘හොය’ යන නමිනි. වී පැළය හැඳින්වීම සඳහා යෙදෙන ‘ගොයම්’ යන සිංහල වචනය සංස්කෘත භාෂාවේ තිරිඟු හැඳින්වීම සඳහා යෙදෙන ‘ගෝධුම’ යන්නෙන් හින්න වී ඇත. ධාන්‍ය වගා කිරීම ලංකාවට පුරුදු කරන ලද්දේ තිරිඟු වගා කරමින් ජීවත් වූ ආර්යයන් විසිනි. ආර්යයෝ ඔවුන්ගේ ජනාවාස ද ස්වකීය සංස්කෘතියේ යම් යම් අංගෝපාංග ද මෙරට ජන සමාජයේ ස්ථාපිත කළෝ ය. අලුත් රටේ දී ඔවුන් වගා කළ වෙනත් ධාන්‍ය වර්ගයක් හැඳින්වීම සඳහා ගෝධුම යන්න ම ව්‍යවහාර කෙරිණි. එහෙයින් ගෝධුම යන්න අර්ථ පරිණාමයට (*Semantic Change*) භාජනය වූ පදයක් ලෙස ගිණිය හැකි ය. උක්ත මතවාදයන් පිළිබඳ විචාරකෂීය යොමු කිරීමේ දී නිගමනය කළ හැක්කේ සිංහල භාෂාවේ ප්‍රභවය පුරාණ භාරතයේ බටහිර/ වයඹ දිග ප්‍රාකෘත විශේෂයක් ආශ්‍රය කොට ගෙන සිදු වී ඇති බව යි. සිංහලයන්ගේ මූල භූමිය පිහිටියේ භාරතයේ කවර ප්‍රදේශයක ද යන්න පිළිබඳ වංසකථානුසාරයෙන් නිශ්චිත ව ප්‍රකාශ කළ නො හැකි ය.

සිංහලය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක යෙදෙන පරණවිතාන සාහිත්‍යමය, භාෂාමය හා පුරාවිද්‍යාත්මක සාක්ෂ්‍ය සපයමින් සිංහලයන්ගේ මූල භූමිය භාරතයේ බටහිර ප්‍රදේශයේ වූ බව පෙන්වා දෙයි. වංස කථාදියෙහි සඳහන් සුප්පාරක, භාරුකච්ච ආදී තොටුපළවල් බටහිර භාරතයේ පිහිටා තිබූ බව සනාථ කළ හැකි වුව ද වංග, ලාට හා සිංහපුර පිහිටියේ කවර ස්ථානවල ද යන්න පෙන්වීම දුෂ්කර කර්තව්‍යයකි.

මෙරට පැමිණි විජය ඇතුළු ආර්යයන්ගේ භාෂාව කුමක් ද යන්න පිළිබඳව ද වංස කථාවලින් එළියක් ලබා ගැනීමට ද නො පිළිවන. විජය ඇතුළු ආර්යයෝ භාරතයේ බටහිර දෙස සිට ලංකා ද්වීපයට පැමිණියහ. එහෙයින්

ඔවුන් කථා කළ භාෂාව බටහිර ප්‍රදේශයේ ව්‍යවහාර ආර්ය ප්‍රාකෘතයක් විය හැකි ය. මෙරට මුල් වැසියන් වූ දේව, නාග, ශබර හා පුලින්දයන්ගේ භාෂාවක් විජය ඇතුළු පිරිසගේ භාෂාවක් අතර කිසියම් සාමාන්‍යත්වයක් තිබෙන්නට ඇතැයි සිතීමෙහි වරදක් නොමැත. මෙරටෙහි ආර්ය ජනාවාස පිහිටු වීමත් සමඟ ආර්ය - දේශීය භාෂා සම්මිශ්‍රණයෙන් සිංහල නම් නව්‍ය භාෂා ව්‍යවහාරයක් උත්පාදනය විය. ලක්දිව මුල්වැසියෝ ද කෙමෙන් කෙමෙන් ආර්ය භාෂණයට හුරු වූහ. ආර්යෝද ස්වකීය භාෂාවට ද දේශීය වචන එක් කර ගත්හ. මෙසේ ආර්ය ජනාවාස ලක්දිව ස්ථාපිත කිරීම හේතුවෙන් භාරතයේ බටහිර/ වයඹ දිගින් හා නැගෙනහිර දිගින් ආර්ය පිරිස් මෙහි ඇදෙන්නට පටන් ගත්හ. මධුරා පුර රජ කුමරිය ඇතුළු අෂ්ටාදශ ශ්‍රේණිත්ට අයත් පවුල් දහසක් ද (ක්‍රි.පූ. 6/5), විජය සොහොයුරු පුත් පණ්ඩුවාසදේව හා පිරිස ද (ක්‍රි.පූ. 6/5), ශාක්‍ය වංශික හදුකාත්‍යානා කුමරියන් දෙකිස හා පිරිස ද (ක්‍රි. පූ. 6/5), හදුකාත්‍යානාගේ සොහොයුරන් සදෙනා ඇතුළු පිරිස ද (ක්‍රි.පූ. 6/5) කලින් කල ලක්දිවට බටහ.

මෙහි සඳහන් මධුරා පුර රජ කුමරිය ඇතුළු අෂ්ටාදශ ශ්‍රේණිත්ට අයත් පවුල් දහස හා විජය සොහොයුරු පුත් පණ්ඩුවාසදේව ඇතුළු පිරිස බටහිර භාරතයේ සිට මෙරටට පැමිණියහ. විජය සිය බිරිය ගෙන්වා ගත් මේ මධුරා පුරය දක්ෂිණ භාරතයේ පිහිටා තිබුණු බවත් භාෂාව දෙමළ බවත් ඇතැමෙක් කියති. එය පිළිගැනීමට අපහසු මතයකි. විජය විසින් ව්‍යවහාර කරන ලද භාෂාව ආර්ය භාෂාවක් ලෙස භාෂාඥයන් විසින් පිළිගනු ලැබේ. දෙමළ අනාර්ය භාෂා ව්‍යවහාරයකි. වචන කෝෂය අතින් මෙන් ම ව්‍යාකරණය අතින් ද ආර්ය භාෂා දෙමළ භාෂාවට වඩා වෙනස් ය. විජය යම් සේ දෙමළ බිරියක ගෙන්වා ගත්තේ නම් අදහස් හුවමාරු කරගැනීමේ දී විවිධ අර්බුදයන්ට මුහුණ දීමට සිදුවනවා නියත ය. ඉහත මතය ඉදිරිපත් කළ උගතුන් සාධක සපයාගෙන ඇත්තේ මහාවංසයේ ඇතැම් පිටපතක එන,

“පණ්ණාකාරෙ මහාසාරෙ - මණිමුත්තාදිකෙ බහු
ගහා පයිත්චාන පෙසෙසුං - දක්ඛිණං මධුරං පුරං”

යන පාඨාන්තරයෙන් බව පෙනේ. එහෙත් ගාථාවේ අපරාර්ධයෙහි මූල පාඨය වූයේ “දුතෙ ගහා පයිත්චාන පහෙසුං මධුරං පුරං” යන්න යි. ඒ අනුව මධුරා කුමරියගේ ජන්ම භූමිය උත්තර මධුරා පුර සේ ගැනීමට එයින් මඟ පෑදේ. විජයාදීන්ට සන්නිවේදන පහසුකම් හා අවස්ථා ද සැලසී තිබුණේ උත්තර භාරතයේ සිංහ පුරයේ විසූ නැයන් සමගත් ඔවුන් මගිනුත් යැයි සිතීම තාර්කික ය. විජය සොහොයුරු සුමිත්තගේ බිසව මෙන් ම පණ්ඩුවාසදේවගේ මව ද ජන්ම ලාභය ලැබුවේ ඉහළ සිත්ධු නිම්නාශ්‍රිත ‘මද්‍යා දේශයේ බව ද කියති. භාරතයේ ද්‍රාවිඩ ජනයා පිළිබඳ විමර්ශනයක යෙදෙන පරණවිතාන පවසන්නේ මධුරා කුමරිය ඇතුළු කාන්තාවන් දක්ෂිණ මධුරාවෙන් ආවවුන් වුවත් ඔවුන් ද ආර්යයන් ලෙස ගැනීම යෝග්‍ය බව යි. විජයගේ සොහොයුරු පණ්ඩුවාසදේව පැමිණෙන්නේ ද බටහිර භාරතයේ පිහිටි සිංහ පුරයේ සිට ය. ලක්දිව රාජ්‍යත්වයට පත් හෙතෙම වසර තිහක් රාජ්‍ය විවාලේ ය. රාජ්‍යයක පැවැත්ම රඳා පවතින්නේ ජනතාව හා රජු අතර පවත්නා සබඳතාව මත යි. ඒ සබඳතාව තහවුරු කරන මෙවලම භාෂාව යි. මේ කාල වකවානුව තුළ දී සිංහල ප්‍රාකෘතය ආර්ය භාෂා ව්‍යවහාරයන් සමඟ තව තවත් සම්මිශ්‍රණය වන්නට ඇත.

තදනන්තර ව ශාක්‍ය වංශික හදුකාත්‍යානා කුමරියන් දෙකිස හා පිරිස ද (ක්‍රි.පූ. 6/5), හදුකාත්‍යානාගේ සොහොයුරන් සදෙනා ඇතුළු පිරිස ද භාරතයේ නැගෙනහිර පෙදෙසේ සිට ලක්දිවට පැමිණියහ. ‘ශාක්‍ය’ හෙවත් ‘ශක රාජ්‍ය වංශය ප්‍රභවය වූයේ උත්තර ඉරානයේ සිට භාරතයට පැමිණි ශක වංශිකයන්ගෙන් බව කියති. මෙම ශාක්‍යවරුන්ගේ අගනුවර වූ කපිල වස්තු පුරය නූතන තේපාලයේ පිහිටියේ ය. නැගෙනහිර පෙදෙසෙහි ආර්යයන් රැගත් නෞකා ගංගා නදිය දිගේ මුදට විත් ලංකාවට පැමිණ ඇත. හදුකාත්‍යානාගෙන් පසුව ලක්දිවට පැමිණි සොහොයුරෝ සය දෙනා ස්වකීය නාම යොදා තන්හි තන්හි ග්‍රාමයන් පිහිට වූහ. අනුරාධගාම, විජතගාම, රෝහණ ගාම, දීඝගාම, රාමගාම, උරුවෙලගාම ආදිය මෙසේ පිහිටු වන ලද ගම් ය. දේශීය ජනයා ද ඒ ගම්වල ආර්යන් සමඟ වාසය කළහ. දේවානම් පියතිස්ස රාජ්‍ය කාලයේ දී බුදු දහම හඳුන්වාදීමත් සමඟ මෙරට සමාජය ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වීමට පටන් ගත්තේය. අශෝක රජු හා දේවානම් පියතිස්ස රජු අතර පැවති සබඳතා ද

ලාංකේය සමාජ පෙරළියට බලපෑවේ ය. ඒ හේතු කොට ගෙන ඉන්දියාවේ නැගෙනහිර පෙදෙස් සමග වූ සබඳතා තව තවත් වැඩි දියුණු විය. භාෂාව හා ලේඛනයේ ව්‍යාප්තියට මෙන් ම විකාශනයට ද මේ සම්බන්ධතා ඉවහල් වූ බව පෙනේ. මෙකල ලියැවුණු පුරා ලිපි භාෂාව ද භාරතයේ බටහිර දිග ප්‍රාකෘතයන්ට වඩා නැගෙනහිර ප්‍රාකෘතයන්ට සමාන ය. එහෙත් ඇතැම් ලිපිවල බටහිර වයඹ සම්බන්ධතා වැද්ද ගෙන තිබෙනු දැකිය හැක්කේ ය. පූර්වතර සම්ප්‍රදායක් මීට හේතු වන්නට ඇත. අක්ෂර රූපවල ද බටහිර ආභාසයක් දැක්ක හැකි බව විද්වතුන් විසින් ප්‍රකාශ කොට තිබේ.

4. සමාලෝචනය

වංස කථාදියෙහි එන පුරාවෘත්ත හා භාෂා සාධක සැලකිල්ලට ගැනීමේ දී ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගත හැක්කේ බටහිර වයඹදිග ඉන්දු ආර්ය ප්‍රාකෘත විශේෂයක් හෝ එබඳු ප්‍රාකෘත උපභාෂා කිහිපයක් කථා කළ ජන සමූහයක් ලක්දිව ප්‍රථම ජනාවාස පිහිටුවන්නට ඇති බවත් සමනන්තර ශත වර්ෂ කිහිපයක් තුළ උතුරු ඉන්දියාවේ නැගෙනහිර හා මධ්‍ය ප්‍රදේශවලින් පැමිණි තවත් ප්‍රාකෘත භාෂා හා උපභාෂා කථා කළ ඉන්දු ආර්ය ජන සමූහ ද ඊට එක්වන්නට ඇති බවත් ය. ආර්යාගමන සමයෙහි ප්‍රදේශ කිහිපයකට සීමා වී දිවයිනේ විසූ යක්ෂ, රාක්ෂ, දේව, නාග, පුලින්ද, ශබර, ව්‍යාධ වැනි ගෝත්‍රවලට අයත් මුල් වැසියන් ආර්ය භාෂණයට හුරු වෙමින් හා ඊට අන්තර්ග්‍රහණය වෙමින් වර්ධනය වී ප්‍රදේශීය උපභාෂා විවිධතා සහිත වුවත් සිංහල නමින් හැඳින්වුණු එක් භාෂාවක් සිය මව් භාෂාව කොට සිංහල නම් ජාතිය ස්ථාපිත වූ බවත් ය.

පරිශීලිත මූලාශ්‍රය

- අභයසිංහ, ඒ. ඒ. (1989). "සිංහල", භාෂා විඥාන, රඳාවාන: අඛයරත්න මුද්‍රණාලය.
- කුවේණි අස්න (1960) ඤාණවිමල හිමි, කිරි ඇල්ලේ, (සංස්), කොළඹ : ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.
- ජයතිලක, ඩී. බී (1957). සිංහල ශබ්දකෝෂය, ප්‍රථම භාගය, කොළඹ.
- ඤාණානන්ද හිමි, මාදෝවිට (1963). සිංහල භාෂා ඉතිහාසය, කොළඹ: ස්වස්තික.
- දීපවංසය (1959). ඤාණවිමල හිමි, කිරිඇල්ලේ, (සංස්), කොළඹ: ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.
- ධම්පියා අටුවා ගැටපදය (1974). හෙට්ටිආරච්චි ඩී.ඊ. (සංස්), පේරාදෙණිය: ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාලය.
- ධර්ම ප්‍රදීපිකාව (1986). ධර්මාරාම හිමි, රත්මලානේ (සංස්), කොළඹ.
- නිකොලොස්, සී. ඩබ්., සෙනරත් පරණවිතාන (2004). සංක්ෂිප්ත ලංකා ඉතිහාසය, නුගේගොඩ: ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය.
- පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ (2005). කරුණාතිලක, ඩබ්. එස්. (සංස්). දෙහිවල: බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය.
- පාලි මහා බෝධිවංසය (1996). පියරතන හිමි, වැගම (සංස්), කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- බලගල්ලේ විමල්. ජී. (2010). සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය, කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- බෞද්ධ රාජධානි පිළිබඳ තොරතුරු නම් වූ ෆාහියන්ගේ දේශාටන වාර්තාව, (1999). බලගල්ලේ. විමල්. ජී., කොළඹ: විසිදුනු ප්‍රකාශකයෝ.
- මහා බෝධිවංශ ග්‍රන්ථපදය (1994). ධම්මපාල හිමි, ගනාරේ (සංස්), නුගේගොඩ: පියසිරි ප්‍රින්ටින් සිස්ටම්.
- මහාවංසය, ප්‍රථම භාගය (1996). ශ්‍රී සුමංගල හිමි, හික්කඩුවේ සහ දේවරක්ඛිත, බටුවන්කුඩාවේ (සංස්), කොළඹ: ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- මුනිදාස, කුමාරතුංග. (1962). හෙළ හෙළිය, මරදාන: අනුල මුද්‍රණාලය.
- රාජරත්නාකරය, (2011). තිලකසිරි, සිරි, (සංස්), කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- රාජාවලිය, (1997). සුරචිර, ඒ. ඩී. (සංස්), බත්තරමුල්ල: අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.
- රායි, ගංගා සාගර්. (1984). රාජශේඛරගේ බාල රාමායණ, වාරාණසි: වෞඛම්බ සුභාරතී ප්‍රකාශන.
- වංසන්ථප්පකාසිනී (1994). අමරවංස හිමි, අකුරුටියේ සහ හේම වන්ද දිසානායක, කැලණිය: විද්‍යාලංකාර මුද්‍රණය.
- විජයතුංග, හරිශ්චන්ද්‍ර. (2012). මහා සිංහල ශබ්දකෝෂය, කොළඹ ඇම්. ඩී. ගුණසේන.
- සමන්තපාසාදිකා විනයට්ඨ කථා (2003). දෙහිවල: රාජකීය ආසියාතික සමිතිය.
- සිංහල දිව්‍යාවදානය (1999). අමරවංස හිමි, අකුරුටියේ, කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- සිංහල බෝධි වංශය (1998). ගුණවර්ධන, ඩී.ඩී. එස්. (සංස්), කොළඹ: සමයවර්ධන සමාගම.
- සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසය හා අන්තරාලීන ශිලා ලිපි, සංස්කෘති, 17. (1983). 3 බාල රාමායණම - රාජශේඛර
- සිහබා අස්න (1960). ඤාණවිමල හිමි, කිරිඇල්ලේ, (සංස්), කොළඹ: ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.
- හිසුංසියං භ්‍රමණ වෘත්තාන්තය (2000). බුද්ධදත්ත හිමි, පොල්වත්තේ, මරදාන: රත්න ප්‍රකාශකයෝ.

<http://en.wikipedia.org/wiki/Sinhapura> සිංහපුර 2024/12/10, ප.ව. 1.00

Paranavitana, Senerat (1970). *Inscriptions of Ceylon*, Colombo: Department of Archaeology.

Paranavitana, Senerat (1983). *Inscriptions of Ceylon vol 2 pt i*, Colombo: Department of Archaeology.

Ranawella, Sirimal (2007). *Inscriptions of Ceylon vi*, Colombo: Department of Archaeology.